

Lehdistötiedote

Luxemburg, 16. toukokuuta 2019

Jäsenvaltioiden olisi tehostettava EU:n koheesiomenoihin kohdistuvien petosten torjuntaa, toteavat tarkastajat

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudessa kertomuksessa todetaan, että jäsenvaltioiden toimet koheesiomenoihin kohdistuvien petosten torjunnassa ovat viime vuosina tapahtuneista parannuksista huolimatta edelleen liian heikkoja. Tarkastajat toteavat, että jäsenvaltiot ovat arvioineet petostentorjuntatoimiensa tehokkuuden liian optimistisesti. Havaitsemista, reagoimista ja koordinoimista on edelleen kehitettävä huomattavasti, jotta petoksia kyetään ehkäisemään ja havaitsemaan tehokkaasti.

Vuosina 2013–2017 havaittiin yli 4 000 EU:n taloudellisiin etuihin vaikuttavaa, mahdollisesti petokseksi katsottavaa sääntöjenvastaisuutta. Näihin tapauksiin kohdistui lähes 1,5 miljardia euroa EU:n tukea. Määrästä 72 prosenttia koski koheesiopolitiikkaa (Euroopan aluekehitysrahaston, koheesiorahaston ja Euroopan sosiaalirahaston kautta). Näillä aloilla vastuu petostentorjunnasta on ensisijaisesti jäsenvaltioilla.

Tarkastajat arvioivat, ovatko jäsenvaltioiden hallintoviranomaiset ja petostentorjunnan koordinoituvirastot täyttäneet asianmukaisesti velvollisuutensa petostentorjunnan hallinnointiprosessin jokaisessa vaiheessa petosten ehkäisemisestä ja havaitsemisesta petoksiin reagoimiseen, mukaan lukien havaituista tapauksista raportointi ja aiheettomasti maksettujen määrien takaisinperintä. Arviointia varten tehtiin tarkastuskäynti seitsemään jäsenvaltioon: Bulgaria, Ranska, Unkari, Kreikka, Latvia, Romania ja Espanja.

”Koheesiopolitiikan osuus EU:n talousarviosta on kolmannes, mutta sen osuus kaikista petostapauksista on lähes 40 prosenttia ja se edustaa liki kolmea neljäsosaa asianomaisiin tapauksiin liittyvien varojen kokonaismäärästä”, toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Henri Grethen. ”Jäsenvaltiot kuitenkin yleensä katsovat, että

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Sähköposti: press@eca.europa.eu

Puh. (+352) 4398 47063

Puh. (+352) 4398 45410

@EUAuditors

Matkapuhelin (+352) 691 55 30 63

Matkapuhelin (+352) 621 55 22 24

eca.europa.eu

niiden tämänhetkiset petostentorjuntatoimet ovat riittävän hyviä. Tällainen johtopäätös on näkemyksemme mukaan liian optimistinen.”

Tarkastajat havaitsivat, että hallintoviranomaiset olivat arvioineet koheesiorahoituksen käyttöön kohdistuvan petosriskin paremmin ohjelmakauden 2014–2020 osalta ja parantaneet petostentorjuntatoimiaan. Kaikki suoritettut analyysit eivät kuitenkaan olleet riittävän perusteellisia, eikä jäsenvaltioilla yleensä ole erillistä petostentorjuntapolitiikkaa.

Tarkastajat korostavat myös, että jäsenvaltiot eivät ole edistyneet merkittävästi petosten ennakoivassa havaitsemisessa. Lisäksi ehkäisevien ja havaitsemistoimien vaikutusta ei useinkaan seurata ja arvioida riittävästi.

Tarkastajat panevat merkillä niin ikään, että jäsenvaltiot eivät ole reagoineet riittävällä tavalla kaikkiin EU:n koheesiomenojen osalta havaittuihin petostapauksiin ja että mahdollisten korjaavien toimenpiteiden pelotevaikutus on jäänyt vähäiseksi. Myös raportointijärjestelyt ovat puutteellisia. Tapausten osalta esiintyy aliraportointia, mikä heikentää Euroopan komission julkaisemien havaitsemisasteiden luotettavuutta. Lisäksi petosepäilyistä ei ilmoiteta järjestelmällisesti toimivaltaisille elimille, ja koordinointi muiden petostentorjuntaelinten kanssa on riittämätöntä.

Koheesiovaroihin kaudella 2021–2027 sovellettavat uudet säännöt ovat parhaillaan keskustelun alla. Tarkastajat esittävät useita suosituksia, joiden tarkoituksena on parantaa saavutettavia tuloksia. Tarkastajat kehottavat jäsenvaltioita

- vahvistamaan viralliset strategiat ja toimintalinjat, joilla torjutaan EU:n varoihin kohdistuvia petoksia
- lujittamaan petosriskien arviointeja ottamalla mukaan hyödylliset ulkoiset toimijat
- parantamaan petosten havaitsemistoimia ottamalla data-analytiikkavälineet yleisesti käyttöön

Tarkastajat suosittavat myös, että Euroopan komissio

- kohdistaa seurantaan petosten johdosta sovellettaviin reagointimekanismeihin varmistaakseen, että niitä käytetään johdonmukaisesti
- kannustaa jäsenvaltioita laajentamaan petostentorjunnan koordinoituvirastojensa toimintoja.

Toimittajille tiedoksi

Jäsenvaltioiden hallintoviranomaiset ovat vastuussa sääntöjenvastaisuuksien (myös petosten) ehkäisemisestä, havaitsemisesta ja korjaamisesta sekä aiheettomasti maksettujen määrien takaisinperinnästä. Jokaisen jäsenvaltion on täytynyt myös nimetä petostentorjunnan koordinoituvirasto (AFCOS), jonka tehtävänä on edistää tehokasta yhteistyötä ja tiedonvaihtoa.

Komission vuonna 2017 EU:n taloudellisten etujen suojaamisesta julkaiseman kertomuksen mukaan jäsenvaltioiden petoksiksi ilmoittamat sääntöjenvastaisuudet vastaavat 0,4:ää prosenttia koheesioalaan käytetyistä EU:n varoista. Petosten havaitsemisaste vaihtelee huomattavasti jäsenvaltiosta toiseen. Kaiken kaikkiaan EU:ssa raportoidaan koheesioalalla huomattavasti enemmän (epäiltyjä ja todettuja) petoksia kuin muilla aloilla.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin esittää erityiskertomuksensa Euroopan parlamentille ja EU:n neuvostolle sekä muille kiinnostuneille tahoille, kuten kansallisille parlamenteille, elinkeinoelämän sidosryhmille ja kansalaisyhteiskunnan edustajille. Valtaosa tilintarkastustuomioistuimen kertomuksissa esitetyistä suosituksista pannaan täytäntöön.

Erityiskertomus nro 6/2019 “EU:n koheesiomenoihin kohdistuvien petosten torjunta: hallintoviranomaisten on kehitettävä havaitsemista, reagointia ja koordinointia” on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.

Tämän tarkastuksen havainnot täydentävät erityiskertomuksessa nro 1/2019 esitetyjä havaintoja. Kertomus (“EU:n varainkäyttöön liittyvien petosten torjunta: toimia tarvitaan”) julkaistiin 10. tammikuuta 2019, ja siinä käsiteltiin EU:n varainkäyttöön kohdistuvan petosriskin hallintaa komissiossa. Komissio hyväksyi 29. huhtikuuta 2019 uuden petostentorjuntastrategian. Siihen sisältyy toimia, jotka perustuvat useisiin ensimmäisessä kertomuksessa esitettyihin suosituksiin.